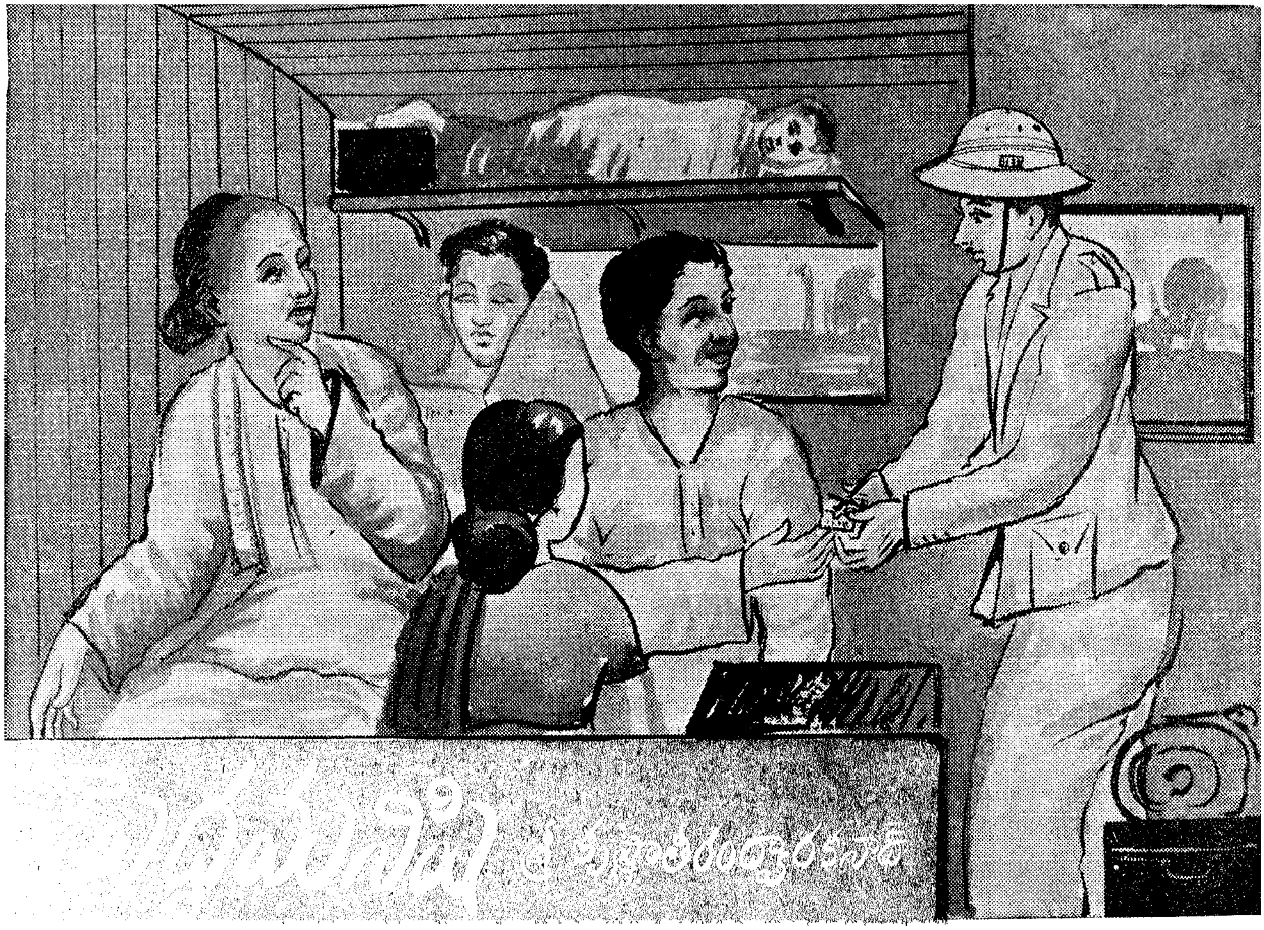

౧౦ రోజుల క్రిందట కొద్దిగా పని కలిగి నేను మద్రాసు వెళ్లవలసి వచ్చింది. మా ఊరి రైల్వేస్టేషనులో నేను మద్రాస్ మెయిల్ నందలి ఒక మూడవ తరగతి పెట్టెలో ఎక్కినాను. ఎక్కి మామూలు ఆచారం ప్రకారం కొంచెం సేపు నిలబడి ఉన్నాను, కొంతసేపటికయినా ఎవరయినా చోటివ్వక పోతారాఅని.

ఇంతలో ఒక అరవ సోదరుడు కాళ్లు బారజాపుకొని బెంచి పొడుగునా ప్రక్క వేసుకొని నిద్రపోవడం నేను గమనించినాను. కొంచెం సేపటి తర్వాత అతడు లేచి ప్రక్కనున్న ఒకరితో 'యిది యేస్టేషను?' అని ప్రశ్నించినాడు. ప్రక్కనున్నవాడు అతనికంటె యేమాత్రం తక్కువ తినలేదు. "పూలిబంటు క్రింద మాల బంటు" అన్నట్లు అతడు నన్ను ప్రశ్నించినాడు. కొద్దిగా అరవం అర్థం చేసుకోగలను కాబట్టి నేను "తాడిపత్రి" అని చెప్పినాను. అతడు మళ్లీ ప్రశ్నించినాడు.

'నీరు తమిళులా'!

"ఆంధ్రులం"

'తమిళం వచ్చునా?'

'ఆ-సుమారుగా వచ్చు'

'అయితే కూర్చోండి'- ఆ 'అయితే' లో ఆత్మాభిమానం పెల్లుబికింది.

వంటనే సమయంకోసం యెదురు చూస్తున్న నేను అతడు చూపించిన ఆసనం పై కూర్చున్నాను.

ఇదంతా జరిగేటప్పటికి రైలు తాడిపత్రికీ కొండాపురానికి మధ్యపరుగిడుతూంది.

కొంత సేపటివరకు ఆ పెట్టను నిశ్శబ్దం ఆవహించింది. మొదటి తమిళుడేదో మాట్లాడాలనుకున్నాడు. కాని నా వైపు తిరిగి చూచి మౌనంగా ఉండిపోయినాడు. అతని ముఖంలో నిరుత్సాహం పూర్తిగా గోచరించింది. కారణమేమిటో నాకప్పటికే తెలుసు. నా ప్రక్క సీటులో మొదటి తమిళుని యిల్లాలనుకుంటా-తన చిన్న బిడ్డను లాలిస్తూ కూర్చుంది.

నేనొక నాటకం వేస్తామనుకొన్నాను. నిద్రపోయినట్లు నటించినాను.

మొదటి తమిళుడు నన్ను శ్రద్ధతో పరికించినాడు, నేను నిద్రపోయినానని నిశ్చయించిన తర్వాత రెండవ తమిళుని వైపు తిరిగి ఆంగ్లంలో అన్నాడు.

"ఆంధ్రుల కెన్నటికీ నమ్మరాదు. వారికి *Manners* తెలియవు."

"అవును. అది నాకు బాగా తెలుసు."

"అయితే నీ వతనికి సీటెట్లా యిచ్చినావు? అతడు ఆంధ్రుడని చెప్పినాడే?"

"అతనికి తమిళంకూడా వచ్చు.

"తమిళం వస్తే యేమయ్యా! తెలుంగ వారు తెలుంగువారే. అందులో యిప్పుడు మనం వచ్చేదంతా రాయలసీమ. రాయలసీమ వాళ్లు మరీ మోటు వాళ్లు."

"కాని అతని ముఖం చూస్తే అతడు అట్లాంటివాడు కాడనిపిస్తుంది"

"ఎట్లాంటి వాళ్లయినా ఆంధ్రుల కెన్నటికీ నమ్మరాదు. రైల్వే కంపార్టుమెంట్లలో వాళ్లకు చోటివ్వరాదు."

"పొరపాటుగా చెప్పినాను. అదా [illegible] దేదో అయిపోయింది."

"ఏం [illegible] వాళ్లు [illegible] అని [illegible] "[illegible]..."

ఈమాటలు వినేటప్పటికి నాకు వళ్లు మండింది అతని బుజ్జపగుల గొట్టినా పాపం లేదనిపించింది అయినప్పటికీ తొందర పడకుండా యింకా వింటున్నా వారి సంభాషణ

"ఓహో రాయలసీమ వాళ్లు యిట్లాటి వాళ్లా! అమాయకులు అనుకున్నాను మొన్న వాడున్నాడే-రంగయ్య-వాడన్నాడీ మాటను"

"వాడూ రాయలసీమ వాడే"

"నాకూ అట్లే చెప్పినాడు"

"కాని వాని సంగతి నీకు తెలియదు"

"ఏమి ?"

"వానిది కడపజిల్లా అంటే ఒప్పుకున్నాం గాని అమాయకుడంటే ఒప్పుకుంటామా! వాడు వాళ్ల ఊళ్లో ఒకణ్ణి ఖూనీచేసినాడు కేసు పెట్టుతారని మరుక్షణమే మద్రాసులో వ్రాలినాడు. ఇప్పటికీ వానిపై అరెస్టు వారంటు ఉంది"

"అయితే మరి పట్టివ్వరాదూ ?"

"ఇప్పుడు చెప్తూంటినిగా-ఆంధ్రుల జోలికి పోరాదని నువ్వు ప్పినట్టే నేను చేసిఉంటే వాడు నన్నిప్పుడో ఖూనీ చేసేవాడు"

బెదిరిన లేడివలె కండ్లు నిగడబెట్టి నాడు రెండవవాడు "అట్లనా" అన్నాడు ఆశ్చర్యంగా

"అంతే కాదు వాళ్లింట్లో "శకుంతలమ్మ" అని ఒకతె ఉందికదూ ఆమె యెవరనుకున్నావ్ ?"

"అది వాని వైఫ్"

"వైఫు కాదు ఈ రంగిగాడు వస్తూవస్తూ నెల్లూరు జిల్లాలో ఎక్కణ్ణో దాన్ని తెచ్చుకున్నాడట"

రంగయ్య అనే నాస్నేహితుడొకడు యిప్పుడు మద్రాసులో ఉన్నాడు వాని భార్యపేరు శకుంతలమ్మ అగ్నిసాక్షిగా వాళ్లిద్దరూ పెండ్లిచేసుకున్నారు వాడిప్పుడు మద్రాసులో యెదో ప్రెస్సు కంపోజిటరుగా ఉన్నాడు వాడుండేది మైలాపూరులో బహుశః వాళ్లరంగయ్య వేరే వాడేమో! కనుక్కుందామని (దొంగ) నిద్రలేచినాను

ఆమాటా యీమాటా మాట్లాడినాక నేను ఆంగ్లంలో అడిగినాను

"మీరెక్కడసార్ ఉండేది మద్రాసులో ?"

"మైలాపూరు"

"మైలాపూరా! అయితే అక్కడ రంగయ్య అనే ఒకడు మీకేమైనా తెలుసా ?"

"తెలియకేం, అతడు మా యింటి పక్కనే ఉన్నాడు"

పైవిధంగా రెండవ తమిళుడు మాట్లాడగనే మొదటి తమిళుని మొహం పాలిపోయింది

"వాడు మా ఊళ్లో ఒకణ్ణి ఖూనీ చేసినాడు శిక్షకుభయపడి అక్కడ దాక్కున్నాడు వానికోసం పోలీసులు అష్టకష్టాలు పడుతున్నారు"

తను కోసిన కోతలు అక్షరాలా నిజమనుకొని తన ముఖం చేటంత చేసినాడు

"అవును అదినాకు ముందే తెలుసు" అన్నాడు గర్వంగా

"వానికింకా పెండ్లి కాలేదు ఏదో ఉద్యోగం చేస్తున్నాడట"

తమిళునికి నిలువునా కనకాభిషేకం జరిగినట్లయింది "తన మిడుతంభట్ల జోస్యము ఫలించెగదా" అనకొన్నాడు

"పెండ్లి కాకుంటే ఏమయ్యా, నెల్లూరు జిల్లానుంచి ఒకదాన్ని తెచ్చుకున్నాడు దాని పేరు 'శకుంతల' మనిషికి పెండ్లి అనేది యెందుకు? వాడిప్పుడేదో ప్రెస్సు కంపోజిటరుగా ఉన్నాడు

వాడు మారంగయ్యనే అనటానికి సందేహాలన్నీ తీరిపోయినాయి 'ఈ తమిళుడు యింత కోతలరాయుడా!' అనుకున్నాను

తరువాత అతడన్నాడు "నిద్రవస్తూంది సార్ నిద్రపోదాము"

నన్నూ నిద్రాదేవి ఆవహించి యుండింగి 'సరే'నని తమిళుని ఆదరంతో మరికొంత స్థలం చిక్కగా హాయిగా నిద్రపోయినాను

నిద్రపోతూండగనే ఒక T C వచ్చి నన్ను నిద్రలేపినాడు అతడు నన్ను టికెట్టు చూపించమని అడిగినాడు నేను టికెట్టు చూపించినాను

ఏమో చెప్పబోయినాడు-కాని నిదానించి నాముఖాన్ని ఎగాదిగా పరిశీలిస్తున్నాడు

"నువ్వా! ద్వారక్! ఎన్నాళ్లకెన్నాళ్లకు కనుపించినావయ్యా! యిప్పుడేం చేస్తున్నావ్.

"నువ్వా! రామన్! ఎంతవానివైనావు? మీ వాళ్లంతా బాగున్నారా! నీకెంతమంది పిల్లలు ? మొదలుగా గల ముక్కోటి ప్రశ్న పరంపరలను కురిపించినాను

మా యీ విచిత్ర సంభాషణను విని ఆ యిరువురి తమిళుల ముఖాలు ఏదుపు ముఖాలుగా మారటం నేను బాగుగా గమనించినాను

దీనిని బట్టి రామన్ మాటలకు వీళ్ల ముఖాలకు ఏదోలంకె ఉన్నట్టు బాగాఅర్థమైంది

వెంకటరామన్ మా ఊళ్లోనే పుట్టినాడు వాళ్ల తండ్రి మాత్రం మా వూరికి ప్రైవేటు డాక్టరుగా వచ్చినాడు వెంకటరామన్ తమిళుడైనా మేమిరువురం ప్రాణస్నేహితులుగా ఉండేవాళ్ళం మేము II Form చదివేటప్పుడు వాళ్ళ తండ్రి చనిపోయినాడు తల్లితోపాటు అతడు తిరుచినాపల్లిజిల్లాకు వెళ్లిపోయినాడు

ప్రశ్నావళి కంతటికి జవాబులైన తర్వాతనే ఎతనితో ఏకాంతంగా అన్నాను

"నీవు నన్ను టికెట్టు ఎందుకడిగినావు ? డ్యూటిమీదనా! మరెందుకైనానా ?"

"ఆ-ఏమీ లేదు నీ పక్కనఉన్న తమిళుడు నీవతని భార్యనెక్కడ వలలో వేసుకుంటావో అని భయపడినాడు ఆవిషయం నాతో వచ్చి చెప్పినాడు — తమిళులనే వాత్సల్యంతో ఏదో సాకు చెప్పి నిన్ను వేరే క్యారేజికి పంపేస్తామనుకున్నాను ఇంతలో అది యింకోవిధంగా జరిగింది జరిగినదానికి కోప్పడకు"

వీళ్ళకింత భయమెందుకో అనుకున్నా ఇంతలోనే మదరాసు సెంట్రలు స్టేషను రాగానే రైలు దిగినాను

మద్రాసులో మా దురోజులు పనిచూచుకొని మా రంగయ్యను చూసిపోదామని వచ్చినాను మాటల సందర్భంలో రైల్లో జరిగిందంత రంగయ్యకు పూసగ్రుచ్చినట్టు చెప్పినాను

నా మాటలన్నీ విని రంగయ్య పకపక నవ్వినాడు

నేనడిగినాను "ఎందుకు నవ్వినావ్ ?"

"నీతో రైల్లో కోతలు కోసిన రోగ్ మున్నే అరెస్టయినాడు వాడీమధ్య ఆదోనికి వెళ్లి వస్తూ ఒక పెండ్లయిన అరవ పిల్లను ఎత్తుకొచ్చినాడు"

"అయితే నేను రైల్లో చూచిందిఆమెనే"

"ఆమె భర్తకు మొదటినుండి వీనిపై అనుమానం అందుకని వీనిపైన పోలీసు రిపోర్టు యిచ్చినాడు పోలీసులు పట్టుకొని అరెస్టు చేసినారు"

నేనెప్పుడూ యిట్లవుతుందనుకో లేదు మేమంతా నవ్వుకున్నాం

ఇంతలో "రంగయ్యా" అనుకుంటూ రైల్లో కనబడిన రెండవ తమిళుడు తయారైనాడు నన్ను చూస్తూ "మీరా సార్" అన్నాడు ఆశ్చర్యంగా

"వాడిమాటలు నమ్మి మిమ్మల్నూ రంగయ్యనూ వేరేవిధంగా అర్థం చేసుకున్నందుకు నన్ను క్షమించండి" అని వచ్చీరాని యింగ్లీషులో అన్నాడు ★